

Інформація щодо проведення Державного фінансового аудиту ефективності використання Національною академією правових наук України бюджетних коштів на наукову діяльність

З лютого по квітень 2011 року у Національній академії правових наук України Контрольно-ревізійним управлінням в Харківській області проводився державний фінансовий аудит, який охоплював період з 2009 по 2010 роки.

Головною метою Державного фінансового аудиту було надання оцінки ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на наукову діяльність у бюджетній сфері: на фундаментальні дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, визначення проблем у їх використанні, розробку пропозиції щодо якісних змін у управлінні бюджетними коштами.

Під час аудиту досліджувалися особливості нормативно-правової бази з планування, виконання, контролю за здійсненням наукових робіт у галузі держави і права; недоліки існуючого порядку визначення обсягів фінансування наукових досліджень; ефективність діючої системи програмно-цільового фінансування наукових досліджень за державним замовленням; проблеми, пов'язані з впровадженням фундаментальних наукових досліджень у галузі держави і права; наслідки негативного впливу на проведення фундаментальних досліджень невчасного оновлення матеріально-технічної бази; існуюча система контролю за ходом виконання наукових робіт; відображення результативних показників у паспортах бюджетних програм; наслідки несвоєчасного фінансування видатків установ Академії з державного бюджету; шляхи підвищення обсягів власних доходів науково-дослідних установ Академії.

У цілому було визнано, що Національна академія правових наук України ефективно використовує кошти державного бюджету для проведення наукових досліджень. Разом з тим Контрольно-ревізійним управлінням в Харківській області були висунуті й певні пропозиції щодо забезпечення найбільш ефективного використання коштів державного бюджету на проведення наукових робіт у галузі держави та права, що стосувалися не тільки Академії, а й Кабінету Міністрів України та Міністерства фінансів України.

Зокрема, для **Кабінету Міністрів України** було запропоновано: удосконалити Постанову КМУ від 01.03.1999 № 304 «Про порядок визначення обсягів базового фінансування фундаментальних наукових досліджень за рахунок коштів державного бюджету» з урахуванням вимог діючого бюджетного законодавства. Водночас на виконання цієї Постанови визначити та затвердити перелік установ, яким будуть надаватися обсяги базового фінансування у наступних роках; внести зміни до Постанови КМУ від 28.07.2003 № 1180 щодо затвердження обов'язкових платних послуг та розробити для кожної галузі (зокрема, для галузі держави та права) відповідні тарифи на виконання платних послуг.

Для **Міністерства фінансів України** були надані такі пропозиції: розглянути можливість доповнення паспортів бюджетних програм результативними показниками (показниками продукту та якості); запропоновано на наступні роки в назві бюджетної програми по КПКВ 6581020 враховувати фактичні видатки, які здійснює Академія; запропоновано на наступні роки в назві бюджетної програми по КПКВ 6581040 врахувати фактичні види наукових досліджень, які проводять наукові установи Академії; запропоновано відокремити підготовку наукових кадрів та наукові розробки за державним замовленням в окремі бюджетні програми.

Для **Національної академії правових наук України**: запропонувати профільним міністерствам та іншим центральним органам державної влади (Міністерству юстиції, Міністерству внутрішніх справ, Генеральній прокуратурі тощо) ввести до складу їх колегій представників Академії для забезпечення належного взаємозв'язку науки та практики, підвищення використання результатів проведених наукових досліджень; розглянути можливість щодо вдосконалення форм контролю за роботою членів Академії та передбачити санкції, в тому числі майнового характеру, щодо членів академії, які не виконують передбачені Статутом обов'язки.

У зв'язку з цим на засіданні президії Національної академії правових наук України, що відбулося 30 червня 2011 року, було заслухано зазначені пропозиції й прийнято відповідні рішення. Зокрема, для забезпечення належного взаємозв'язку юридичної науки та практики, підвищення рівня використання результатів проведених наукових досліджень було доручено:

1) провести моніторинг участі в роботі колегій, науково-експертних рад або дорадчих органів комітетів Верховної Ради України, профільних міністерств, центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування представників Національної академії правових наук України;

2) підготувати звернення до комітетів Верховної Ради України, профільних міністерств та центральних органів державної влади з пропозицією уведення до складу їх колегій або дорадчих органів представників Національної академії правових наук України;

3) запросити до складу Ради Київського регіонального центру НАПрН України представників профільних комітетів Верховної Ради України та міністерств, центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування;

4) розглянути питання щодо залучення до складу вчених рад науково-дослідних установ Національної академії правових наук України представників профільних комітетів Верховної Ради України та міністерств, центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

Разом з тим академікам-секретарям відділень було надано доручення щодо необхідності посилення контролю за своєчасним поданням членами відділень звітів про індивідуальну наукову діяльність.

Співпраця Національної академії правових наук України з Контрольно-ревізійним управлінням значною мірою покращує роботу Академії, оскільки дозволяє удосконалити та оптимізувати процеси у сфері управління, планування та координації наукової діяльності.

Матеріал підготував:

Д. Лук'янов, начальник управління планування і координації правових досліджень в Україні